Kitüntetés — egészségügyi munkacsoportoknak

„A Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió közötti tudományos-műszaki együttműködés 30. évfordulója" Díszoklevéllel és Emlékéremmel tüntették ki az Országos Haematológiai és Vértranszfúziós Intézet, a Debreceni Orvostudományi Egyetem biofizikai intézete, a Pécsi Orvostudományi Egyetem mikrobiológiai intézete, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem I. sz. kórbonctani intézete, a Szegedi Orvostudományi Egyetem anatómiai intézete, az Orvostovábbképző Intézet, az Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet és az Országos Közegészségügyi Intézet levegőhigiénás laboratóriuma munkacsoportjait, valamint dr. Fornosi Ferencet, az Országos Közegészségügyi Intézet, illetve dr. Gál Györgyöt, dr. Gács Ferencet és dr. Sándor Lászlót, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezetőit.

A magyar—szovjet tudományos együttműködés fejlesztésében elért kiemelkedő eredményeket jutalmazó kitüntetéseket dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter hétfőn adta át.

Moszkvában az OBT küldöttsége

Sebestyén Nándornénak, az Országos Béketanács elnökének vezetésével hétfőn *küldöttség utazott Moszkvába.* A delegáció — amelynek tagja *Kovács Béla*, az Országos Béketanács főtitkára és *Sarkadi Nagy Barna*, az MSZMP KB munkatársa —, a jövő évi együttműködés kérdéseiről tárgyal a szovjet békebizottság vezetőivel.

A küldöttséget a sereme tyevói repülőtéren *Mihail Kotov*, a Szovjet Békebizottság titkára fogadta.

Olvasó fiatalok

Stilszerűen, könyvesboltban rendezték meg tegnap, hétfőn délután a *Megyei Ifjúsági Könyvnapok* megnyitóját Szegeden; a Kárász utcai idegennyelvi könyv- és zeneműboltban, ahol a fiatalok ajánlást is kaphatnak, mit olvassanak, és gazdag választék lévén, rögtön vásárolhatnak is kedvükre való könyveket. A KISZ korosztályúak olvasási kultúrájának fejlesztése ugyanis az eseménysorozat célja. Erről *Bódi György*, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára is beszélt a megnyitón, amelyen a megyei és a városi pártbizottság képviseletében ott volt *dr. Sebe János*, osztályvezető-helyettes, illetve *Kormányos András*, munkatárs, valamint *Bányainé dr. Birkás Mária*, a városi tanács elnökhelyettese is.

Az ifjúsági könyvhetek megnyitója után: vásárló fiatalok

Ma, kedden délután 3 órakor a SZOTE irodalmi színpadának bemutatójával folytatódik a december 9-ig tartó ifjúsági könyvnapok programja, a műsort a JATE-klubban láthatják az érdeklődők. Holnap, szerdán szegedi írók és költők dedikálnak az antikváriumban délután 4 órától, 5-től pedig a tudományegyetem klubjában irodalmi összeállítást mutatnak be a szovjet könyv ünnepe alkalmából neves művészek. *A Szárnyaló idő* című műsort *Bakcsi György* irodalomtörténész szerkesztette és vezeti. A klubban ugyanebben az időpontban könyvkiállítást és -vásárt is rendeznek.

TV képernyő

A gróf és a kisasszony

Lehet, hogy „az 1920-as perirat lassan sárgulásnak induló oldalai ellenállhatatlanul izgalmasak", miként *Szántó Erika*, a *Háromszoros halállal* című tévéjáték dramaturgja írja. Lehet, hiszen arról a perről van szó, amelyben gróf *Tisza István* halálának körülményeit tárgyalta a budapesti hadosztálybíróság. Nyilván olyan részletek is találhatók benne, amelyeket nem ismertünk eddig. Ahogyan azonban *Gábor Pál* tévéjátéka *Hubay Miklós* drámájának és a korabeli dokumentumoknak ezen általánosan nem ismert részleteit bemutatta, abban nincs semmi izgalmas. Legfeljebb a rejtvényfejtés izgalmait élhetik át azok a nézők, akik szeretnek rejtvényt fejteni; a fejtörő eredményeként annak kellene „kijönni": miről szól a Háromszoros halállal? Vagy kiről?

Tegyük fel, hogy egy telefonoskisasszonyról, Krucsai Margitról, aki értesülvén az őszirózsás forradalom ellen készülő fegyveres akcióról, figyelmezteti a Nemzeti Tanácsot, mire kikapcsoltatják a telefonokat, Tiszáét is, ezzel közvetve a halálát okozzák, hisz a Róheim-villa lakói nem juthatnak orvoshoz. Csakhogy: ha Krucsai Margit „története" lenne a téma, a tévéjáték időtartama arra a pár percre szorulna, amely alatt, egy kissé közhelyes (teátrálistragikus kitöréssel és az azt követő csenddel, melynek eleve elhatározottan „döbbent"-nek kell lennie) tárgyalótermi jelenet lejátszódik. Ha a telefonoskisasszony (*Pap Vera* tehetségesen alakította) tragédiájáról van szó, minek a játékba a frontról jött katonák és az ő merényletük, minek a gróf, a neje, Almássy grófnő, Lukachich tábornok, Fényes László, Károlyi Mihály és a többiek? Hiszen Krucsai Margit maga mondja el a tárgyaláson: tette, amit tett, mert nem lehet tovább szó nélkül bírni, hallgatni emberek pusztulását hozó politikai praktikákról.

Viszont: ha arról szól a tévéjáték, hogy a grófon beteljesült a végzet, hogy halála sorsszerű — ugyancsak szükségtelen több mint egy óra hosszat ülnünk a készülék előtt. Hiszen Fényes László *(Sinkó László)* fényes logikával, megkapó tömörséggel, körülbelül két perc alatt összefoglalta, miféle események összejátszása folytán kellett meghalni a grófnak.

Kétségtelen, hogy egyik téma sem lenne érdektelen — valamely tévéjátékban, melynek alkotói időben eldöntik, melyiket választják. A Háromszoros halállal címűben e témák valahogy egymást semlegesítve lappangtak, ilyenformán a nézőknek csupán az maradhatott egyértelmű, hogy ez a tévéjáték meglehetősen zavaros.

S. E.

Számvetés és tisztújítás az autóklubban

Ma délután tartja vezetőségválasztó küldöttgyűlését a Tisza-szállóban a Magyar Autóklub szegedi szervezete. *Az 1959-ben kétszáz fős létszámmal alakult társadalmi és érdekvédelmi szervezetnek jelenleg 6040 tagja van:* a legtöbb két évtizedes történelme folyamán.

A taglétszám növekedésének elsősorban az 1975-ben létesített műszaki állomás a magyarázata. Ennek szolgáltatásai évről évre fejlődnek. Az egyszerű fényszóró-beállítástól a műszeres motordiagnosztikai vizsgálaton át az idén indított alvázvédelmi munkákig számos szolgáltatást kap itt a klubtag *önköltségi áron*, gyorsan és jó minőségben. Hozott anyagból — a karosszériajavítás is, a motor megbontásával járó javítás kivételével — javításokat és cseréket is végez a műszaki állomás, főként olyan műveleteket, amelyek *a közlekedés biztonságát szolgálják* (pl. fékjavítás, -csere). A korrózió, a rozsdásodás elleni védelmet a svéd—amerikai szabadalom megvásárolásával, a legkorszerűbb anyaggal, a Dinitrollal végzik. Az Interag október elsején a szegedi műszaki állomáson tartotta a dinitrolos kezelés *nemzetközi bemutatóját*, mert ezt tartotta az ország tíz hasonló műhelye közül fölszereltség szempontjából a mintaszerűnek.

Több mint egy éve a műszaki állomás jogosult a klubtagok autóinak műszaki vizsgáztatására is. Havi 160—170 gépkocsit vizsgáztat az állomás rendkívül rövid határidőre, a legkisebb ügyintézéssel. Az apró hibákat még vizsga közben ki is javítják, nem utasítják gazdáikat újabb vizsgára.

A klub 1974 óta 16 gépkocsijával gépjárművezetői oktatást is végez. Évenként mintegy 1200 gépkocsivezetőt, 300 motorkerékpár-, 500 segédmotorkerékpár-vezetőt képeznek ki. Az új KRESZ életbe lépésekor a klub a megyében 24 000 járművezetőt ismertetett meg a friss szabályokkal. A továbbképzés évről évre folyik. A Vadkerti téren *a várostól ingyen kapott területen* jórészt társadalmi munkával 1700 négyzetméter területű, várakozóhelyiséggel is fölszerelt *gyakorlópályát* épített a klub.

A szegedi csoport ősztől tavaszig havi programját a Délmagyarország hasábjain hirdeti meg. Általában minden hónapban tart egy-két műszaki előadást, rendez társaskirándulást a környék valamely természeti, történelmi, irodalmi nevezetességének megtekintésére, közös múzeumlátogatásra stb. A klubhelyiség a szegedi autósok rendelkezésére áll. *A vezetőség számos programot kínál a tagok számára.* E tekintetben azonban nem kielégítő az érdeklődés: a hatezres tagságnak gyakran csak ezrelékben kifejezhető része érdeklődik e közös programok iránt. Pedig a klubhelyiségben szaklapok, folyóiratok is állanak az olvasók rendelkezésére.

Tavasszal a szegedi csoport — túlnyomó részben társadalmi munkában — tervezi a műszaki állomás és a megújított rókusi felüljáró (Izabella-híd) közötti terület rendezését, és mintegy harminc kocsi részére *parkoló* kialakítását.

Végül, de nem utolsósorban, nagy vonzóerejük van az országúti segélyszolgálat ún. sárga angyalainak. Ezek nagy megnyugvást jelentenek a gépkocsivezetőknek, hiszen biztosak lehetnek benne, hogy bármi hiba történik is, nem maradnak az országút szélén.

A műszaki, szellemi termékek hasznosítása

A műszaki, szellemi termékek hazai és külföldi hasznosításáról kezdődött hétfőn háromnapos rendezvénysorozat Patentinform '79 néven a TIT Bocskay úti stúdiójában.

A tanácskozást Rabi Béla kohó- és gépipari államtitkár nyitotta meg. Bevezetőjében hangsúlyozta: a vállalatok többségénél meglehetősen lassú az úgynevezett innováció — a fejlesztéstől, a kutatástól a termék megvalósulásáig tartó folyamat. Termékeink versenyképességének megőrzése, illetve megteremtése a műszaki eredmények átvételének gyorsítását is megköveteli. Az elmúlt években ugyanis nagymértékben megdrágultak a kutatási-fejlesztési költségek, előtérbe került a licenciakereskedelem. Ahhoz azonban, hogy a vállalatok átvehessék a máshol már kidolgozott műszaki újdonságokat, rendszeres információcserére van szükség, ezt szolgálja a mostani rendezvénysorozat is.

A megnyitó után előadásokra került sor, amelyeken a licenceforgalom fejlesztésének és a feltalálói tevékenység ösztönzésének kérdéseiről volt szó.

A konferencia alkalmából került sor a kohó- és gépipari Technika Házában a Patentinform '79 kiállítás megnyitójára is. A bemutatón 50 vállalat — közöttük — Bulgária, Csehszlovákia, az NDK és a Szovjetunió cégei — sorakoztatják fel legfrissebb műszaki-szellemi alkotásaikat.

A kiállítás november 17-ig tekinthető meg, naponta délelőtt 10 órától este 6 óráig.

A győzelem szivárványa

rádiófigyelő

Nem tudom, ki-ki milyen inspirációkra kapcsolja be vasárnap délelőtt a rádiót. Talán, mert a tévé esti, vagy legalábbis (főleg pihenőnapon) délutáni telekommunikációs eszköz. Vagy talán mert a készülő ebéd illataihoz hangok illenek, prózaiak vagy zeneiek, illúziókat adók vagy figyelmet felkeltők. Netán csak mert unaloműzésre, olvasáshoz, háttérre van szükség. Mondom, nem tudom. Pedig érdemes lenne megtudni.

Általában a Petőfi adó az, amelyik inkább kielégíteni igyekszik a fentebb vázolt vasárnap délelőtti igényeket. Valószínűleg emiatt is született meg a *Szivárvány*. Ez a műsor legutóbb valami egészen figyelemre méltót produkált.

A témavezérfonalat ezúttal — egészen ad abszurdum — a győzelem jelentette. S noha bevallottan teljességre nem törekedhetett *Boros János* szerkesztő, mégis kiváló riportokkal maximálisan sikerült körbejárni eme kritikus absztrakciót. „Az élet — küzdelem" közhellyé kozmásodott igazságát a totalitás igazolására használta föl ez a két óra: végső soron életünkben minden jelentős esemény győzelemként vagy vereségként értelmezhető. Ám a túlzó és talán rosszízű általánosítástól megmenekedhetünk, ha „diszponált" embereket hallgatunk — arról, mi nekik a győzelem.

Ez a koncepció hatásosabbnak bizonyult, mintha elvont fejtegetésekbe merültek volna el jól tájékozott és kissé túl okos emberek a győzelem pszichózisáról, a mindennapi életben betöltött szerepéről. A gyakorlati példák, a gazdasági élettől a kosárlabdázóból lett operaénekesig, a téeszelnökig és az ügyvédnőig különböző foglalkozások világából adott képet a győzelem értelmezési hogyanjáról-miféleségéről.

Két példa mégis az egyenletes színvonalú, átgondoltan szerkesztett műsoron belül is kivételesnek számított. Megkockáztatom: talán még az eddigi Szivárványok történetében is. Egyik az őszibarack gyógymetszésének föltalálójáé. Azé a parasztemberé, aki elmegyógyintézeti kálváriát járt meg találmányának győzelméért, csekély hat és fél éves pereskedést nyert meg a téesz ellenében, s „mellékesen" tömérdek meg nem értést, gúnyt, megalázást viselt el úgy, hogy amikor éppen nem a bolondokházában volt, akkor különféle alkalmi munkákból tartotta fenn magát. S talán a legutóbbi Szivárvány egyetlen szerkesztési hibája, hogy a feltalálósors e földi apostoláról szóló rész nem az utolsó előtti volt a példák sorában. Mert a befejező, Mátrai-Betegh Béla jegyzete által megvalósult példázat így többszörösen tett volna koronát mindenre. Igaz, így is a legkellemetesebb meglepetést okozta. Méghozzá ama mottó szellemében — Petroniustól kölcsönkérve —, hogy voltaképpen mindig az győz, akit legyőznek.

A gyermekkori emlék egy focimeccset, s itt a legesetlenebb fiú alkalmi kapusságának történetét elevenítette föl. A csapat persze kikapott, tudvalevően egy bűnbakk kell a világnak, s a mesélő élete egyik legnagyobb győzelmének tartja, hogy rátalálván a többiek által üldözöttre, utálkozva bár, de nem szolgáltatta ki a többieknek, futni hagyta a vézna és ügyetlen Vesztest. Ekkor kezdett el ragyogni a Szivárvány. Színeivel megvilágítva az egyik legszebb emberi követelményt: a legyőzött mindenkori látványa ne arra kényszerítsen, hogy végezzünk vele, hogy még egyet rúgjunk rajta. Egy szívveréssel talán így lehetünk különbek és többek a rómaiak által deklarált mondatnál: „jaj a legyőzöttnek!".

Domonkos László

Átcsoportosítás

Havonta tíz dolgozó teljes foglalkoztatását pótolják a Leninvárosi Tiszai Vegyikombinátban a dolgozók munkaidejének jobb kihasználásával. Bár a gyártósorok teljesítményét korábban is kihasználták, de egy-egy gépnél karbantartási vagy más okból történő leállásnál néha órákon át nem végeztek produktív munkát. Most, a gépek leállása esetén azonnal átcsoportosítják a munkásokat azokra a helyekre, ahol teljesítményükkel a maximális termelési eredményt érhetik el.

Alacsony vízállás a Tiszán

A több mint két hónapja tartó szárazság alacsony vízállást idézett elő a folyókon. A Tisza középső és felső szakaszán különösen leszűkült a hajózó út szélessége, és a vízmélység a gázlókban helyenként a két métert sem éri el. Mindez nagymértékben nehezíti a szállítást. A Folyamszabályozó és Kavicskotró Vállalat szegedi kirendeltségének uszályai Tokajból több munkahelyre terméskövet szállítanak, de csak ötvenszázalékos kihasználtsággal, fél terheléssel közlekedhetnek. Eddig Martfűre továbbítottak nagy mennyiségű terméskövet. Legközelebbi úticéljuk a folyó algyői szakasza lesz, ahol a korábban lefektetett csővezetékek úgynevezett bevédési munkáit kell elvégezniük. A víz sodrása bizonyos mederváltozást okozott, és a további „kimosódást" kell megakadályozni. Az érintett mederszakaszokon rőzsepokrócokat, illetve speciális fóliaszöveteket süllyesztenek a vízbe mintegy 2 ezer tonna terméskővel leterhelve.

A Tisza algyői vonalán a mederben több csővezeték halad át. Ezek bevédettségét a Hídépítő Vállalat nehézbúvárjai vizsgálják felül és állapítják meg, hol szükséges a mederágy megerősítése.